

نیازمند تعریف متفاوتی از فلسفه‌های مضاف هستیم

نشست علمی «فلسفه مضاف، چیستی، ضرورت و اهداف» با سخنرانی آیت الله علی اکبر رشاد، حجج اسلام حمید پارسانیا و عبدالحسین خسروپناه برگزار شد.

نشست علمی «فلسفه مضاف، چیستی، ضرورت و اهداف» با سخنرانی آیت الله علی اکبر رشاد، حجج اسلام حمید پارسانیا و عبدالحسین خسروپناه برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، نشست علمی «فلسفه مضاف؛ چیستی، ضرورت و اهداف» به همت مجمع عالی حکمت اسلامی و با مشارکت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، با سخنرانی آیت الله علی اکبر رشاد، حجج اسلام حمید پارسانیا و عبدالحسین خسروپناه در شهر مقدس قم برگزار شد.

در ابتدای این نشست علمی که با دبیری علمی حجت الاسلام مجتبی مصباح پیش از ظهر پنج شنبه ۲۹مهر، در مجمع عالی حکمت اسلامی قم آغاز شد، آیت الله علی اکبر رشاد ضمن تعریف فلسفه های مضاف، گفت: برای تعریف فلسفه مضاف باید همانند تعریف سایر مقولات از همان روشی که متعارف است، بهره بگیریم که شرط جامعیت و مانعیت را رعایت کرده و جهت را نیز در نظر داشته باشیم.

وی ابراز داشت: فلسفه مضاف، عبارت از دانش مطالعه فرانگر عقلانی احکام کلی یک علم یا چند علم قریبالافق یا یک امر و چند امر قریبالافق برای دستیابی به احکام کلی این مقولات می‌باشد.

رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی خاطر نشان کرد: فلسفه مضاف از سنخ علوم عقلانی است که فرانگر می‌باشد؛ به این معنا که داور بوده؛ بازیگر نیست و مشرف است.

رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، در پاسخ به این سوال که «آیا فلسفه مضاف لزوماً و منطقاً باید بعد از تحقق مضاف الیه به وجود آید و یا می‌تواند قبل از آن نیز به وجود آید؟»، خاطرنشان ساخت: فلسفه مضاف به چیزی که عدم محض است، معنایی ندارد؛ حداقل باید تصویری از چیزی که می‌خواهیم فلسفه آن را تولید کنیم، داشته باشیم و به نحوی باید موجود باشد؛ اما اینکه تا چه مقدار این فلسفه تولید شده باشد، بستگی به فرآیند رفت و برگشتی آن دارد که تا چه حد صورت پذیرفته است.

همچنین در ادامه این نشست، حجت الاسلام والمسلمین پارسانیا نیز به ایراد سخن پرداخت و اظهار داشت: امروز کاربرد لفظی فلسفه با معانی گوناگونی است که در واقع مشترک لفظی است و تعاریف گوناگونی از آن در غرب بر اساس مبانی فکری گوناگون ارائه شده است.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی ابراز داشت: ما در برخی از این مبانی با غربی‌ها تفاوت‌های اساسی داریم و نمی‌توانیم فلسفه‌های مضاف را با آن تلقی و تعریف کنیم؛ پس برای کار خود نیازمند تعریف متفاوتی از فلسفه‌های مضاف هستیم تا با مبانی ما سازگار باشد.

پارسانیا با اشاره به تعریف مضاف، افزود: برای تعریف مضاف، نیازمند به دو معنا هستیم که یک معنا، معنای متافیزیک مضاف است و فقط روابط منطقی را بیان می‌کند و معنای دیگر، نگاه به علم تعیین یافته می‌باشد که چرا به وجود آمده است.

همچنین در پایان این نشست، حجت الاسلام والمسلمین خسروپناه به ایراد سخن پرداخت و گفت: وقتی تعبیر فلسفه‌های مضاف را به کار می‌بریم، به دو معنای فلسفه‌های امور و علوم معنا می‌کنیم؛ لذا منظور از فلسفه‌های امور همانند فلسفه نفس، زبان و معرفت، هستی‌شناسی امور و منظور از فلسفه علوم، مبادی و مبانی آن علوم می‌باشد.

وی تصریح کرد: بخشی از فلسفه‌های امور جزو فلسفه‌های محض قرار دارند؛ به این معنا که ما وقتی به همین فلسفه رایج اسلامی مراجعه می‌کنیم، مشاهده می‌کنیم که فلسفه هستی، نفس یا معرفت در آن بحث شده؛ اما معتقدیم که باید تعریف فلسفه محض به گونه‌ای تغییر یابد که همه فلسفه‌های امور را شامل شود.

این استاد حوزه و دانشگاه بیان داشت: وقتی از فلسفه علوم سخن می‌گوییم؛ باید توجه داشته باشیم که در غرب آن را با دو رویکرد تاریخی یا منطقی بررسی می‌کنند؛ اما ما هیچ کدام از این دو رویکرد را قبول نداشته و رویکرد دیدبانی که منطقی-تاریخی است، مورد قبول ما می‌باشد.